

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 67.886/1/V
van 29 juli 2020

avis 67.886/1/V
du 29 juillet 2020

over

sur

een ontwerp van koninklijk besluit 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementele bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd'

un projet d'arrêté royal 'modifiant l'arrêté royal du 15 décembre 2019 fixant l'organisation des bureaux des frais de justice de l'arrondissement, ainsi que la procédure d'attribution, de vérification, de paiement et de recouvrement des frais de justice en matière pénale et des frais assimilés'

Op 23 juli 2020 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Justitie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 28 juli 2020. De kamer was samengesteld uit Roger STEVENS, eerste voorzitter van de Raad van State, Jo BAERT, kamervoorzitter, Chantal BAMPS, staatsraad, Johan PUT, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Katrien DIDDEN, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Roger STEVENS, eerste voorzitter van de Raad van State.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 29 juli 2020.

*

Le 23 juillet 2020, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de la Justice à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal ‘modifiant l'arrêté royal du 15 décembre 2019 fixant l'organisation des bureaux des frais de justice de l'arrondissement, ainsi que la procédure d'attribution, de vérification, de paiement et de recouvrement des frais de justice en matière pénale et des frais assimilés’.

Le projet a été examiné par la première chambre des vacations le 28 juillet 2020. La chambre était composée de Roger STEVENS, premier président du Conseil d'État, Jo BAERT, président de chambre, Chantal BAMPS, conseiller d'État, Johan PUT, assesseur, et Astrid TRUYENS, greffier.

Le rapport a été présenté par Katrien DIDDEN, auditeur adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Roger STEVENS, premier président du Conseil d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 29 juillet 2020.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In dit geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

“door het feit dat het Hof van Cassatie heeft geoordeeld bij arrest van 19 mei 2020 dat ingevolge artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementele bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd, in werking getreden op 1 januari 2020, de veroordeling op basis van artikel 91, tweede lid van het Algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken van 28 december 1950, geen rechtsgrond meer heeft. Het wegvallen van de rechtsgrond voor die kostenveroordeling betekent een aanzienlijk ontvangstenverlies voor de Schatkist. Bovendien zijn sedert 1 januari 2020 kostenveroordelingen uitgesproken op grond van voormelde bepaling. Een herstel van de opgeheven bepaling, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020 dringt zich op. Een spoedige publicatie in het Belgisch Staatsblad van dit besluit is vereist om het ontvangstenverlies te beperken.”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

3. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe artikel 91 van het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken, zoals vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 december 1950 ‘houdende algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken’, te herstellen.

Dit artikel werd met ingang van 1 januari 2020 opgeheven bij artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019 ‘tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementele bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd’.

Artikel 91 van het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken luidde – alvorens het werd opgeheven – als volgt:

“In criminele en correctionele zaken die kosten van brief- en pakketport hebben veroorzaakt, wordt door de rechter aan de Staat als correspondentiekosten een som toegeschat, die niet meer mag bedragen dan 10 procent van de gezamenlijke kosten.

Voor elke criminele, correctionele en politiezaak wordt door de rechter bovendien aan iedere veroordeelde een vergoeding van 50 euro opgelegd.”

Het Hof van Cassatie oordeelde in zijn arrest van 19 mei 2020 (P.20.0159.N/6), op grond van een ambtshalve middel, dat kostenveroordelingen die, ondanks de opheffing van voormeld artikel 91, vanaf 1 januari 2020 met toepassing van het tweede lid van die bepaling, worden uitgesproken, ten gevolge van die opheffing, geen rechtsgrond meer hebben.

Het ontworpen besluit beoogt deze rechtsgrond te herstellen met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020.

RECHTSGROND

4.1. Blijkens de aanhef van het ontworpen besluit wordt de rechtsgrond ervoor gezocht in artikel 108 van de Grondwet. De stellers van het ontwerp gaan er dus van uit dat het ontwerp strekt tot de uitvoering van een bepaalde wet. In de aanhef wordt evenwel geen wet vermeld.

De rechtsgrond voor het oorspronkelijke artikel 91 van het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken werd geboden door artikel 6, eerste lid, van de Programmawet (II) van 27 december 2006.¹ Dit laatste artikel werd evenwel met ingang van 1 januari 2020 opgeheven door artikel 17 van de wet van 23 maart 2019 ‘betreffende de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en tot invoeging van een artikel 648 in het Wetboek van strafvordering’ en kan dus het opnieuw invoeren van artikel 91 niet schragen.

4.2. Rechtsgrond voor de ontworpen regeling zou evenwel kunnen worden gevonden in artikel 11 van de wet van 23 maart 2019.

Deze bepaling machtigt de Koning om bij besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, de lijsten van de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en hun tarifiering te bepalen.

Het voormelde artikel vereist een overleg in de Ministerraad. Aan deze vereiste werd voldaan.

¹ Zie o.a. adv.RvS 51.771/1/V van 9 augustus 2012 over een ontwerp dat geleid heeft tot het koninklijk besluit van 13 november 2012 'tot wijziging van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken, vastgesteld bij koninklijk besluit van 28 december 1950 wat betreft de administratieve kosten in strafzaken' (waarbij het bedrag van de vergoeding werd opgetrokken van 25 euro naar 50 euro).

Aangezien het ontworpen besluit geheel kan worden gesteund op deze uitdrukkelijke rechtsgrond, dient geen beroep te worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid van de Koning en dient het eerste lid van de aanhef, waarin gewag wordt gemaakt van artikel 108 van de Grondwet, te worden geschrapt, en te worden vervangen door een verwijzing naar de voormelde wet van 23 maart 2019.²

VORMVEREISTEN

5. Gelet op het *sub* 4.2 gestelde dient in de aanhef te worden verwezen naar het overleg dat in de Ministerraad heeft plaatsgevonden.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

6. Zie de opmerkingen *sub* 4.1, 4.2 en 5.

Artikel 1

7. De stellers van het ontwerp gaan er ten onrechte van uit dat door artikel 91 te schrappen in artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019, deze bepaling zou herleven.

De opheffing van artikel 91 op 1 januari 2020 door artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019 is immers definitief en kan dan ook niet ongedaan gemaakt worden op de wijze voorgesteld door de stellers van de tekst.

Artikel 91 van het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken dient dan ook te worden hersteld door het opnieuw invoegen van deze bepaling in het voormelde reglement.

Artikel 2

8.1. De ontworpen regeling werkt terug tot 1 januari 2020.

² De aandacht wordt erop gevestigd dat luidens artikel 11, tweede lid, van de wet van 23 maart 2019 de besluiten die genomen worden met toepassing van het eerste lid bij wet bekrachtigd dienen te worden binnen vierentwintig maanden volgend op de datum van hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Bij gebrek aan bekrachtiging binnen deze termijn, houden deze besluiten op uitwerking te hebben.

8.2. Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is evenwel enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

De niet-retroactiviteit van administratieve rechtshandelingen is immers een algemeen rechtsbeginsel dat ertoe strekt de individuele belangen en de rechtszekerheid veilig te stellen.

8.3. Gevraagd om een verantwoording voor de terugwerkende kracht, antwoordde de gemachtigde:

“Het beginsel dat als algemene regel is vervat in artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk de wet geen terugwerkende kracht heeft, is a fortiori toepasselijk op bestuurshandelingen. Het algemene beginsel van niet-retroactiviteit van de bestuurshandelingen, dat onder meer erop is gericht de rechtszekerheid te waarborgen, verbiedt inderdaad in beginsel dat een administratieve beslissing gevolgen heeft vóór haar inwerkingtreding, behoudens onder meer wanneer zij haar grondslag vindt in een wetkrachtige norm die zelf rechtsgeldig terugwerkt of wanneer een wetkrachtige norm een rechtsgeldige machtiging daartoe verleent (Grondw. Hof, nr. 8/2011 van 27 januari 2011, overw. B.15.4.1.; A. ALÉN en K. MUYLLE, Handboek van het Belgisch Staatsrecht, Mechelen, Wolters Kluwer, 2011, p. 694).

Dit verbod van terugwerkende kracht is evenwel niet absoluut. Er kan in uitzonderlijke omstandigheden worden van afgeweken. Het komt inderdaad het bestuur, dat aan zijn beslissing terugwerkende kracht wil geven, toe om van die uitzonderlijke omstandigheden te doen blijken en ze aannemelijk te maken (RvS (10e k.) nr. 216.317, 17 november 2011).

Welke zijn deze uitzonderlijke omstandigheden? In dit geval is er voor het ‘Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd’ een retroactiviteit noodzakelijk die bij wijze van uitzondering gerechtvaardigd is, omdat dit nodig is voor de regularisatie van een rechts- of feitelijke toestand en waarbij de vereisten inzake rechtszekerheid en de individuele rechten geëerbiedigd worden.

De noodzaak van de retroactiviteit is immers ingegeven door de omstandigheid dat het Hof van Cassatie heeft geoordeeld bij arrest van 19 mei 2020 dat ingevolge artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd, in werking getreden op 1 januari 2020, de veroordeling op basis van artikel 91, tweede lid van het Algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken van 28 december 1950, geen rechtsgrond meer heeft; een rechtsgrond die voor dit arrest werd geveld verkeerdelijk werd geacht te bestaan.”

8.4. Volgens de toelichting van de gemachtigde is de terugwerkende kracht “nodig (...) voor de regularisatie van een rechts- of feitelijke toestand en waarbij de vereisten inzake rechtszekerheid en de individuele rechten geëerbiedigd worden”.

Door die uiteenzetting wordt echter niet aangetoond dat het gaat om een rechtzetting van een puur materiële vergissing, waaruit de betrokken veroordeelden geen legitieme verwachtingen konden putten.

Het enkele gegeven dat het Hof van Cassatie heeft vastgesteld dat de rechtsgrond van de betrokken regeling ten gevolge van het koninklijk besluit van 15 december 2019 is vervallen, laat niet toe te besluiten dat de opheffing van artikel 91 van het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken een “materiële vergissing” was, noch dat het een “uitzonderlijke omstandigheid” betreft.

Ook het gegeven dat een en ander een aanzienlijke³ budgettaire weerslag heeft, laat niet toe van het algemeen rechtsbeginsel van de niet-retroactiviteit af te wijken.

*

³ Een becijfering ontbreekt trouwens.

1. Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

« door het feit dat het Hof van Cassatie heeft geoordeeld bij arrest van 19 mei 2020 dat ingevolge artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd, in werking getreden op 1 januari 2020, de veroordeling op basis van artikel 91, tweede lid van het Algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken van 28 december 1950, geen rechtsgrond meer heeft. Het wegvallen van de rechtsgrond voor die kostenveroordeling betekent een aanzienlijk ontvangstenverlies voor de Schatkist. Bovendien zijn sedert 1 januari 2020 kostenveroordelingen uitgesproken op grond van voormelde bepaling. Een herstel van de opgeheven bepaling, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2020 dringt zich op. Een spoedige publicatie in het Belgisch Staatsblad van dit besluit is vereist om het ontvangstenverlies te beperken ».

*

2. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

3. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de rétablir l'article 91 du règlement général sur les frais de justice en matière répressive, fixé par l'arrêté royal du 28 décembre 1950 'portant règlement général sur les frais de justice en matière répressive'.

Cet article a été abrogé à compter du 1er janvier 2020 par l'article 43 de l'arrêté royal du 15 décembre 2019 'fixant l'organisation des bureaux des frais de justice de l'arrondissement, ainsi que la procédure d'attribution, de vérification, de paiement et de recouvrement des frais de justice en matière pénale et des frais assimilés'.

L'article 91 du règlement général sur les frais de justice en matière répressive énonçait – avant son abrogation – ce qui suit :

« Dans les affaires criminelles et correctionnelles qui ont donné lieu à des frais de port de lettres et paquets, il sera alloué par le juge à l'État, à titre de frais de correspondance, une somme qui ne pourra dépasser 10 pour cent de la totalité des frais.

En outre, pour chaque affaire criminelle, correctionnelle et de police, une indemnité de 50 euros sera imposée par le juge à chaque condamné ».

Dans son arrêt du 19 mai 2020 (P.20.0159.N/6), la Cour de cassation a estimé sur la base d'un moyen d'office que les condamnations aux frais qui, malgré l'abrogation de l'article 91 précité, sont prononcées à partir du 1er janvier 2020 en application de l'alinéa 2 de cette disposition, n'ont plus de fondement juridique à la suite de cette abrogation.

L'arrêté en projet vise à rétablir ce fondement juridique avec effet rétroactif au 1er janvier 2020.

FONDEMENT JURIDIQUE

4.1. Selon le préambule de l'arrêté en projet, le fondement juridique de celui-ci est recherché dans l'article 108 de la Constitution. Les auteurs du projet considèrent donc que le projet vise à mettre en œuvre une loi déterminée. Le préambule ne fait toutefois mention d'aucune loi.

L'article 91 initial du règlement général sur les frais de justice en matière répressive tirait son fondement juridique de l'article 6, alinéa 1er, de la loi-programme (II) du 27 décembre 2006¹. Ce dernier article a toutefois été abrogé à compter du 1er janvier 2020 par l'article 17 de la loi du 23 mars 2019 'concernant les frais de justice en matière pénale et les frais assimilés et insérant un article 648 dans le Code d'instruction criminelle' et il n'est donc pas en mesure de fonder le rétablissement de l'article 91.

4.2. Le dispositif en projet pourrait cependant trouver un fondement juridique dans l'article 11 de la loi du 23 mars 2019.

Cette disposition habilite le Roi à établir, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les listes des frais de justice en matière pénale et des frais assimilés et leur tarification.

L'article précité requiert une concertation en Conseil des ministres. Cette exigence a été remplie.

L'arrêté en projet pouvant entièrement s'appuyer sur ce fondement juridique exprès, il n'y a pas lieu d'invoquer le pouvoir général d'exécution du Roi et il convient d'omettre le premier alinéa du préambule, qui mentionne l'article 108 de la Constitution, et de le remplacer par une référence à la loi précitée du 23 mars 2019².

¹ Voir notamment l'avis C.E. 51.771/1/V du 9 août 2012 sur un projet devenu l'arrêté royal du 13 novembre 2012 'modifiant le Règlement général sur les frais de justice en matière répressive, établi par l'arrêté royal du 28 décembre 1950 concernant les frais administratifs relatifs aux affaires pénales' (qui porte le montant de l'indemnité de 25 à 50 euros).

² Il est à noter que selon l'article 11, alinéa 2, de la loi du 23 mars 2019, les arrêtés pris en application de l'alinéa 1er doivent être confirmés par la loi dans les vingt-quatre mois qui suivent la date de leur publication au *Moniteur belge*. À défaut de confirmation dans ce délai, ils cessent de produire leurs effets.

FORMALITÉS

5. Compte tenu de l'observation au point 4.2., il convient de faire référence dans le préambule à la délibération qui a eu lieu en Conseil des ministres.

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

6. Voir les observations formulées aux points 4.1, 4.2 et 5.

Article 1er

7. Les auteurs du projet partent à tort du principe que la suppression de l'article 91 dans l'article 43 de l'arrêté royal du 15 décembre 2019 permettrait de rétablir cette disposition.

L'abrogation de l'article 91 à compter du 1er janvier 2020 par l'article 43 de l'arrêté royal du 15 décembre 2019 est en effet définitive et ne peut par conséquent pas être annulée de la manière proposée par les auteurs du texte.

Il conviendra dès lors de rétablir l'article 91 du règlement général sur les frais de justice en matière répressive en le réinsérant dans le règlement précité.

Article 2

- 8.1. Le règlement en projet rétroagit au 1er janvier 2020.

- 8.2. L'attribution d'un effet rétroactif aux arrêtés n'est toutefois admissible que dans les cas où la rétroactivité repose sur une base légale, où elle concerne une règle qui confère des avantages dans le respect du principe de l'égalité, ou dans la mesure où elle s'impose pour assurer la continuité ou le bon fonctionnement de l'administration, et ne porte pas atteinte, en principe, à des situations acquises.

En effet, la non-rétroactivité des actes administratifs est un principe général du droit ayant pour but de garantir les intérêts individuels et la sécurité juridique.

- 8.3. Invité à justifier la rétroactivité, le délégué a répondu ce qui suit :

« Het beginsel dat als algemene regel is vervat in artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk de wet geen terugwerkende kracht heeft, is *a fortiori* toepasselijk op bestuurshandelingen. Het algemene beginsel van niet-retroactiviteit van de bestuurshandelingen, dat onder meer erop is gericht de rechtszekerheid te waarborgen, verbiedt inderdaad in beginsel dat een administratieve beslissing gevolgen heeft vóór haar inwerkingtreding, behoudens onder meer wanneer zij haar grondslag vindt in een wetkrachtige norm die zelf rechtsgeldig terugwerkt of wanneer een wetkrachtige norm een rechtsgeldige machtiging daartoe verleent (Grondw. Hof, nr. 8/2011 van

27 januari 2011, overw. B.15.4.1.; A. ALLEN en K. MUYLLE, Handboek van het Belgisch Staatsrecht, Mechelen, Wolters Kluwer, 2011, p. 694).

Dit verbod van terugwerkende kracht is evenwel niet absoluut. Er kan in uitzonderlijke omstandigheden worden van afgeweken. Het komt inderdaad het bestuur, dat aan zijn beslissing terugwerkende kracht wil geven, toe om van die uitzonderlijke omstandigheden te doen blijken en ze aannemelijk te maken (RvS (10e k.) nr. 216.317, 17 november 2011).

Welke zijn deze uitzonderlijke omstandigheden? In dit geval is er voor het 'Ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd' een retroactiviteit noodzakelijk die bij wijze van uitzondering gerechtvaardigd is, omdat dit nodig is voor de regularisatie van een rechts- of feitelijke toestand en waarbij de vereisten inzake rechtszekerheid en de individuele rechten geëerbiedigd worden.

De noodzaak van de retroactiviteit is immers ingegeven door de omstandigheid dat het Hof van Cassatie heeft geoordeeld bij arrest van 19 mei 2020 dat ingevolge artikel 43 van het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd, in werking getreden op 1 januari 2020, de veroordeling op basis van artikel 91, tweede lid van het Algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken van 28 december 1950, geen rechtsgrond meer heeft; een rechtsgrond die voor dit arrest werd geveld verkeerdelijk werd geacht te bestaan ».

8.4. Selon les explications fournies par le délégué, la rétroactivité est nécessaire « voor de regularisatie van een rechts- of feitelijke toestand en waarbij de vereisten inzake rechtszekerheid en de individuele rechten geëerbiedigd worden ».

Cette explication ne démontre toutefois pas qu'il s'agit de réparer une erreur purement matérielle sur laquelle les personnes condamnées concernées ne pouvaient fonder aucune attente légitime.

Le simple fait que la Cour de cassation a constaté que le fondement juridique du règlement concerné a cessé d'exister consécutivement à l'arrêté royal du 15 décembre 2019, ne permet pas de conclure que l'abrogation de l'article 91 du règlement général sur les frais de justice en matière répressive était une « erreur matérielle », ni qu'il s'agit d'une « circonstance exceptionnelle ».

De même, le fait que ces éléments ont une incidence budgétaire considérable ³, ne permet pas de déroger au principe général du droit relatif à la non-rétroactivité.

DE GRIFFIER
LE GREFFIER

DE EERSTE VOORZITTER
LE PREMIER PRÉSIDENT

Astrid TRUYENS

Roger STEVENS

³ Le calcul de celle-ci fait d'ailleurs défaut.